

ВІДТВОРЮВАЛЬНІ ЯКОСТІ СВИНОМАТОК РІЗНОЇ СПАДКОВОСТІ

*О.П. Лаврентьєв, студент, lavrentevop@gmail.com
Науковий керівник – к.с.-г.н., доцент Кириченко В.А.
Миколаївський національний аграрний університет*

Вивчено відтворювальні якості свиноматок різних генотипів. Виявлено, що кращі відтворні показники мали свиноматки зі спадковістю ВВ × Л, у яких були вищі такі показники як: багатоплідність, великоплідність, маса гнізда поросят при народженні та відлученні, збереженість до відлучення, маса одного поросяти при відлученні, кількість поросят при відлученні.

Ключові слова: свиноматки, велика біла, ландрас, генотип, відтворювальні якості, великоплідність, багатоплідність.

Постановка проблеми. Виробництво свинини – це тривалий безперервний цикл. Його неможливо раптово зупинити чи відновити знову. Надто ж, коли галузь свинарства має першочергове значення у створенні продовольчої безпеки країни. Воно впливає також на розвиток м'ясопереробної та шкіряної промисловості, комбікормової індустрії, виробників технологічного устаткування. Якщо свинарство загине, то зруйнується увесь економічний ланцюг. Цього допустити не можна, але й працювати зі збитками в умовах ринкової економіки ніхто не зможе [1].

Відтворення стада – це безперервний процес відновлення або збільшення чисельності поголів'я стада розмноженням і вирощуванням продуктивних тварин. Отже, воно передбачає систематичну заміну вибракуваних тварин іншими, більш продуктивними і цінними того ж призначення, а також при необхідності збільшення поголів'я свиней. Правильна організація відтворення стада має важливе значення для заміни або збільшення поголів'я і підвищення його продуктивності[2].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. У Західній Європі відносно невеликий вибір традиційних європейських порід домашніх свиней, різноманіття ж гібридів для відгодівлі вражає. Поряд з десятком великих німецьких селекційних фірм, кожна з яких виробляє для ринку мінімум 2-3 лінії свиноматок-гібридів і стільки ж батьківських ліній, гібридизацією також займаються десятки більш дрібних господарств.

Сучасні свинарські комплекси в основному не використовують чистопородних свиноматок, оскільки біологічна стійкість до стресів та хвороб у ліній гібридних свиноматок в 2-3 рази краща.

Домінуючі нині в Європі високопродуктивні гібриди є продуктом багатолітніх наукових досліджень та цілеспрямованої селекційної роботи.

Розглядаючи схрещування та породно-лінійну гібридизацію як головний фактор підвищення відтворювальних якостей свиней, слід зазначити, що їх

ефективність обумовлена комбінаційною здатністю вихідних батьківських порід, типів, ліній, тому актуальною задачею є порівняльна оцінка відтворювальних якостей свиноматок спеціалізованих м'ясних генотипів, при чистопородному розведенні та схрещуванні [3-5].

Постановка завдання. Метою нашої роботи було оцінити відтворювальні якості свиноматок різних генотипів, та встановити від яких тварин можна одержати помісне потомство з кращими якостями.

Матеріали і методика Дослідження проводилися в умовах ФОП «Сагун В.В.» Новоодеського району Миколаївської області на тваринах великої білої породи.

У роботі були використані матеріали виробничого та зоотехнічного обліку на фермі. Біометричну обробку показників було проведено за допомогою ПЕОМ у програмному забезпеченні Microsoft Excel.

Результати досліджень. У ФОП «Сагун В.В.» утримують маток великої білої породи а також свиноматок отриманими шляхом поєднання маток породи велика біла з кнурами породи ландрас.

У своїй роботі нами було зроблено аналіз відтворних якостей свиноматок з різною спадковістю, зокрема були вивчені такі відтворні показники свиноматок як: багатоплідність, великоплідність, маса гнізда поросят при народженні, кількість поросят при відлученні, маса гнізда поросят при відлученні, маса одного поросяти при відлученні та збереженість.

Аналіз (табл. 1. рис. 1) показав, що між матками з різною спадковістю за рядом досліджених показників були наявні суттєві та вірогідні відмінності. Так, аналіз багатоплідності показав, що певну перевагу мали свиноматки генотипу ВБ × Л у порівнянні з чистопородними тваринами великої білої породи. Зокрема тварини генотипу ВБ × Л перевищували на 0,3 поросля свиноматок з альтернативним генотипом.

Таблиця 1

Відтворювальні показники свиноматок різної спадковості ($\bar{X} \pm S\bar{x}$)

Показник	Спадковість свиноматок	
	ВБ (n = 50)	ВБ × Л (n = 50)
Багатоплідність, гол.	10,6 ± 0,42	10,9 ± 0,39
Великоплідність, кг	1,3 ± 0,08	1,4 ± 0,09
Маса гнізда при народженні, кг	13,8 ± 0,47*	15,3 ± 0,54*
Кількість поросят при відлученні, гол.	9,6 ± 0,27	10,0 ± 0,31
Збереженість, %	90,6	91,7
Маса одного поросяти при відлученні, кг	7,2 ± 0,27	7,5 ± 0,24
Маса гнізда поросят при відлученні, кг	69,1 ± 3,10**	75,0 ± 2,96**

Порівняння великоплідності у маток різних генотипів показало перевагу тварин групи ВБ × Л, різниця за величиною дослідженої ознаки із свиноматками породи ВБ склала 0,1 кг.

Аналіз живої маси гнізда поросят при народженні засвідчив вірогідну ($p < 0,05$) перевагу маток ВБ × Л – $15,3 \pm 0,54$ кг проти – $13,8 \pm 0,47$ кг у свиноматок великої білої породи.

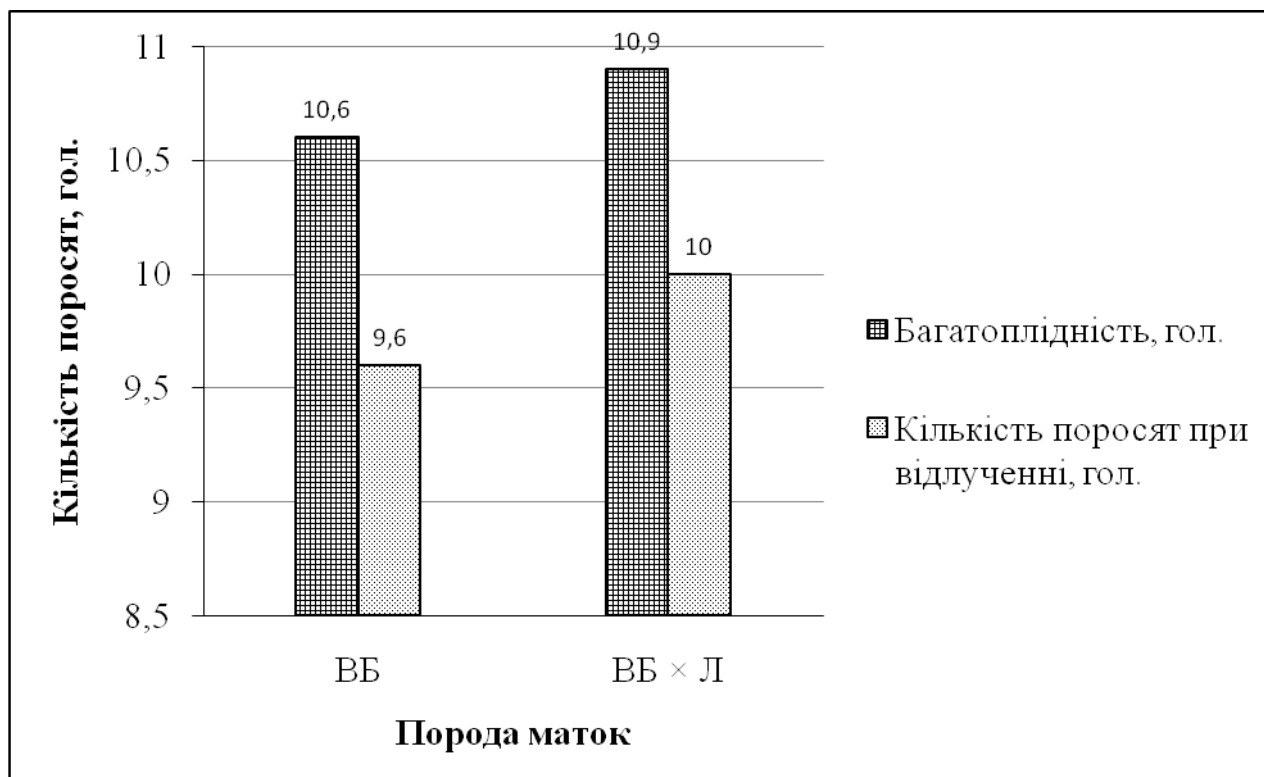

Рис. 1. Багатоплідність та кількість поросят при відлученні у свиноматок різної спадковості

Аналізуючи кількість поросят при відлученні встановлено, що свиноматки великої білої породи поступались на 0,4 гол. маткам з генотипом ВБ × Л.

Показники збереженості поросят до відлучення у свиноматок різних генотипів суттєво не відрізнялась та коливалась в межах – 90,6% у маток ВБ до – 91,7% у тварин ВБ × Л.

Проведений аналіз маси одного поросяти при відлученні засвідчив, що даний показник був вищим у свиноматок сполучуваності ВБ × Л і становив $-7,5 \pm 0,24$ кг, що було на 0,3 кг вище порівняно з показником маток генотипу ВБ.

Аналіз маси гнізда поросят при відлученні показав позитивний вплив використання кнурів породи ландрас при поєднанні зі свиноматками великої білої породи (табл. 1, рис. 2). Встановлено, що маса гнізда поросят при відлученні у маток ВБ × Л вірогідно ($p < 0,01$) на 5,9 кг перевищувала аналогічний показник у групі чистопородних свиноматок ВБ.

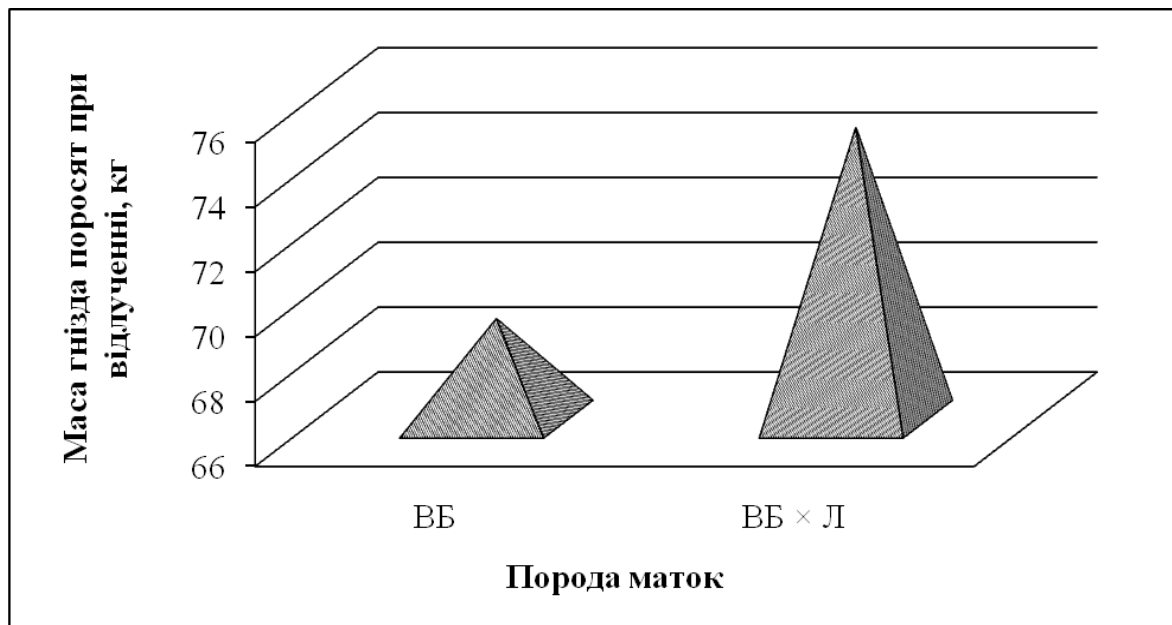

Рис. 2. Маса гнізда поросят при відлученні у маток різної спадковості

Висновки і перспективи подальших досліджень. Узагальнюючі результати проведених досліджень, можна констатувати той факт, що кращі відтворні показники мали свиноматки зі спадковістю ВБ × Л, у яких були вищі такі показники як: багатоплідність, великоплідність, маса гнізда поросят при народженні та відлученні, збереженість до відлучення, маса одного поросяти при відлученні, кількість поросят при відлученні. Таким чином від цих маток можна одержати помісне потомство з кращими якостями.

Список використаних джерел

1. Герасимов В.І. Практикум із свинарства і технології виробництва свинини. Харків : Еспада, 2003. 321 с.
2. Журавель М.П., Давиденко В.М. Технологія відтворення сільськогосподарських тварин. К. : Слово, 2005. 336 с.
3. Засуха Ю.В., Нагаєвич В.М., Хоменко М.П. Технологія виробництва продукції свинарства. Вінниця : Нова Книга, 2008. 336 с.
4. Мельник Ю.Ф., Коваленко В.П., Угнівенко А.М. Селекція сільськогосподарських тварин. К. : Інтас, 2008. 445 с.
5. Походня Г.С. Відтворна здатність та продуктивність свиней різних генотипів і методів розведення. *Ефективне тваринництво*, 2016. Вип. 4. С. 33-36.

***O. Lavrentev.* REPRODUCTIVE QUALITIES OF SOWS OF DIFFERENT HERITAGE**

The reproductive qualities of sows of different genotypes were studied. It was found that the best reproductive indicators were sows with heredity WB × L, which had higher indicators such as: fertility, high fertility, nest weight of piglets at birth and weaning, safety before weaning, weight of one piglet at weaning, number of piglets at weaning.

Key words: sows, great white, landras, genotype, reproductive qualities, high fertility, multifertility.